

*Wladisława Stryjak súdna prekladateľka- tlmočníčka slovenského jazyka,
38-500 Sanok, Nalkowskiej 29, Poľská republika*

Overený preklad s poľského jazyka do slovenského jazyka str. 1

Kurzíva – poznámky prekladateľa

Varšava, dňa 2.11.2012

Recenzia habilitačnej práce doktora Zbigniewa Barabasza p.n. „Vybraté činitele podmieňujúce aerobovú (kyslíkovú) vytrvalosť 20. ročnej mládeže“, spracovanej na Katedre Telesnej výchovy v Štátnej vyskej škole odbornej v Krosne

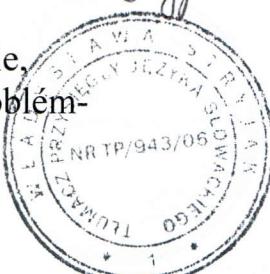
Habilitačná práca dr Zbigniewa Barabasza p.n.: „Vybraté činitele podmieňujúce aerobovú (kyslíkovú) vytrvalosť 20. ročnej mládeže“ upozorňuje na podceňované v prieskume z oblastí fyziológie cvičení spojených so športovou aktivitou- rozličné aspekty kyslíkovej vytrvalosti. Toto je nápadne , vzhľadom na to, že ona predsa pozitívne ovplyvňuje športový výsledok vo všetkých športoch , zrejeme vo väčšom alebo menšom rozsahu. Vo vzťahu k hmotnosti tela a spojených ňou prvkami je aj základnou zložkou zdravia. Autor hodnotenej práce sa snaží do určitej miery obmedziť existujúci ešte deficit v oblasti týchto empirických prieskumov . Zdôrazňuje on a odôvodňuje , že do monitorovania úrovne vytrvalostí je treba zahrnúť aj detí. Že tohto typu vyšetrovanie je treba zapojiť do zdravotnej prevencie , ako dôležitú zložku športovej selekcie. Takáto diagnóza je dôležitá aj z pohľadu epidemiologického vyšetrovania, týkajúceho sa menších alebo väčších populácií. Ovplyvňuje ona zároveň terapeutické predpoklady, ako aj prípadnú prevenciu.

Pozostáva ona s troch hlavných kapitol a Súhrnu, Úvodu, Zoznamu tabuľ a výkresov, Záveru, Bibliografie a Dodatkov . Práca počíta v celku 158 strán, podľa prepočítavacích noriem – 247 strán. Toto potvrzuje veľkú pracovitosť, spoľahlivosť, presnosť a odbornosť jej autora. Preto týmto vyjadrujem svoju spokojnosť , že som mal príležitosť sa oboznámiť z jej obsahom a podať svoje vyjadrenie.

Dr. Zbigniew Barabasz zahrnul do svojho medzinárodného a veľmi širokého prieskumu veľký počet ľudí, lebo 1245 študentiek a študentov s Poľska a 411 študentiek a študentov zo Slovenska. Väčšinu spomedzi nich predstavovali študentky. Skúmaná skupina , s ktorou intenzívne pracoval v prebehu 4 mesiacov na začiatku 2010 roku študovala na dvoch vysokých školách v Rzeszowe a po jednej s Krosna a Przemysla, a aj s Prešova a Košíc .

I Kapitola dizertačnej práce je venovaná Teoretickým a praktickým podmienkam fyzickej účinnosti a vytrvalostí (s.16-50). Toto je potrebné vecné úvodné štúdium k empirickému prieskumu. Súčasne umožňuje ono vytvorenie odôvodnených – menej alebo viac rozšírených- kontextov , ktoré odôvodňujú správnosť záverov, toto je potvrdenie alebo zamietnutie stanovených v úvode práci pracovných hypotéz.

Dr. Zbigniew Barabasz upozornil v ňom na dôležité pojmy a ich definície, teoretické predpoklady a uplatnenie v praxe- charakteristické pre skúmaný problém- uvedené v tejto kapitole.

Stryjak

Týka sa toto medzi inými namáhovej účinnosti , schopností efektívne vykonávať svalovú prácu, kondičnej účinnosti, fyzickej aktivity, kondičnej schopnosti organizmu, kyslíkovej vytrvalostí, a aj vzťahov prebiehajúcich medzi fyzickou aktivitou a účinnosťou spojenou zo zdravím a úrovňou zdravia. Autor poukázal aj na spôsoby ich overovania.

Nadviazal vzhľadom na toto – a to v značne širšom rozsahu- na diagnostikovanie úrovne fyzickej vytrvalostí, na referenčné normy v určených športoch a v športovom tréningu , zakladajúcich sa medzi inými na skôr publikovaných výsledkoch vlastného prieskumu. Mimoriadne upozornil aj na endogénne podmienky a vytváranie kyslíkovej vytrvalostí, exogénne podmienky podmienky vytrvalostí.

II kapitola je venovaná „Metodológií prieskumu“ je správne spracovaná. Je možné ju konštruovať niečo inak, to znamená zdôrazniť hlavný cieľ a etapové ciele spojené so podkapitolami hlavnej, to znamená III časti dizertácie a k týmto určeným cieľom prispôsobiť hypotézy. Vzhľadom na toto, bolo by možné odlísiť pracovné hypotézy – zároveň základnú hypotézu či základné hypotézy , ako aj etapové hypotézy spojené s etapovými cieľmi. Vedecké , prieskumné otázky bolo by možné uviesť po hypotézach , lebo slúžia one zhromažďovaniu materiálu , ktorý umožnuje potvrdiť (overiť, obohatiť, či nadviazať) stanovené v práci hypotézy , alebo ich zamietnuť. Prijaté uchádzačom metodologické všeobecné riešenie – sice odlišné od navrhovaného mnou riešenia- sa jednako overilo v práci , hlavne vďaka podrobnej metodológii, ktorá bola správne spracovaná a široko a aj zaujímavo prezentovaná , a aplikovanie ktorej dovolilo dosiahnuť úspech v prieskume.

Týka sa toto uvažovaných a analyzovaných v III kapitole p.n. : Výsledky a diskusia , takýchto otázok (spojených s nimi podrobnosťí), ako „Vplyv somatických činiteľov na úroveň vytrvalostí“, „Zdravotné správanie sa mládeže a ich vplyv na úroveň vytrvalostí“ a „Fyzická aktivita a vytrvalosť“

Logické hodnoty všetkých prieskumných hypotéz boli potvrdené, to znamená overené a vecne odôvodnené pomocou používaných kontextov odôvodnenia. Plne súhlasím s vecným prevodom prezentovaným autorom. Je on empiricky overený.

Preto ho v recenzii nebudem presne analyzovať. Jednako stoji za to zdôrazniť , že na základe výsledkov prieskumu je možné priať , medzi inými že:

- a) kyslíková vytrvalosť je veľmi podmienená črtami somatickej konštrukcie,
- b) športový postoj k životu rodičov pozitívne ovplyvňuje úroveň ich kyslíkovej vytrvalostí a povzbudzuje príslušné správanie sa a dosahovanie uspokojujúcich výsledkov ich deťmi v rozličnom veku,
- c) základný význam pre dosiahnutie vysokej úrovne kyslíkovej vytrvalostí má fyzická aktivita realizovaná z príslušnou intenzitou a rozsahom vo voľnom čase. Toto sa týka zároveň detí a mládeže, ako aj dospelých.

Dôležitým výsledkom práce s praktickým dosahom je aj vytvorenie referenčných noriem úrovne vytrvalostí pre osoby, ktoré ukončujú hodiny telesnej výchovy na vysokých školách. Sa pozdáva, že prieskum dňa týkajúci sa len študentov dvoch krajín, zohľadňujúc početnosť a vek skúmanej populácie a spoločne

vyššie vzdelávacie záujmy, majú všeobecnú výmeru. Preto záver prijíma júci, že „vzťah prebehnutého k systematickým, usmerneným cvičeniam študentov, ktorí majú záujem o cvičenia“ (s.113).

Mimoriadne ocenenie si zaslúžila bibliografia. Zrejme každú z nich – v závislosti na prijatom pohľade – je možné doplniť alebo modifikovať. Uzavretá v práci bibliografia- podobne ako cela dizertačná práca – poukazuje na veľmi vysoké vecne kompetencie , výborne oboznámenie sa a výnimočnú erudíciu jej autora. Počíta ona 179 – ak som sa nemýlil- položiek , pri tom 111 zahraničných vo vzťahu k poľským. Je tam 1 nemecká, 15 slovenských a českých a 96 anglických. Obsahuje ona veľa kníh zo súčasného storočia, toto sú publikácie z 2009,2010, a aj z 2011 roku.

Na koniec je treba ponúknut' autorovi nekoľko maličkých zmien pre prípadnou publikáciou celej dizertácie vo forme monografie – čo navrhujem riaditeľstvu Rzeszowskej univerzity a Štátnej vyskej škole odbornej v Krosne. Týka sa to najmä krátkej vety na strane 112, ktorá znie takto „Skúmané otázky a prijaté prieskumné hypotézy boli pozitívne overené“.

Za prve, skúmanú otázku sa stanovuje , a nie overuje. Jeho riešeniu, ktorého základom je popis , vysvetlenie, hodnotenie a pochopenie , slúžia medzi inými pracovné hypotézy a materiál prieskumu zhromaždený na základe. Spojených z nimi otázok a použitých teoretických a praktických predpokladov, a aj metodologické nástroje.

Za druhe, je možné rezignovať z vyjadrenia ukazujúceho , že „ prieskumné hypotézy boli pozitívne overené“. Postačujúca je konštatácia , že pracovná hypotéza bola verifikovaná , to znamení overená. Overenie hypotézy, ak sa k tomuto smeruje , je predsa skutočnosťou plne pozitívnej. Zamietnutie, jej falzifikáciou, to znamená negatívnom javom pre hypotézu. Je treba uviesť, že hypotézu sa testuje, to znamená overuje jej logickú hodnotu: či prognózovanie a vysvetľovanie v nej uzavreté je pravda alebo či falošné. Overenie, napriek všeobecnemu názoru, neje verifikácia, ale testovanie. Netreba miešať bežného poriadku s metodologickým.

Okrem tohto je možné ponúknut' aj zmenu názvu III kapitoly. Súčasný má charakter technický a všeobecný - „Výsledky a diskusia“. Názov vecnej kapitoly, pritom viac hlavnej, by mal obsahovať , riešenú v texte presne určenú, to znamená krátko formulovanú skúmanú otázku alebo súbor skúmaných otázok, nadväzujúci medzi inými do názvu dizertačnej práce „Úvodu“ a hlavného cieľu- uvedených v danej kapitole- myšlienok.

Prezentovaná dr. Zbigniewom Barabaszom habilitačná práca predstavuje vysokú vedeckú úroveň. Tuto nezmenšujú nepatrné pre meritum prieskumu, hore uvedené poznámky týkajúce sa formálnych záležitostí, ktorých aplikovanie zaoberá len nekoľko minút. Nadväzuje ona na jeho predchádzajúce myšlienky, pritom v doktorskej dizertačnej práce, popisujúce súčasný stav športovej kultúry na poľských univerzitách. V tomto prípade otázka prieskumu je rozšírená o populáciu študentov zo Slovenska. Myslím, že ďalšia explorácia , to znamená budúca profesorská kniha súčasného uchádzača zohľadní študentské populácie všetkých štátov Karpatského euroregiónu.

Jej prípadná realizácia – to znamená ďalšia vedecká výzva- rozhodne bude jednoduchšia po pozitívom prebehu tohto verejného zasadania.

Zohľadňujúc aspekty formálne a vecné , a aj širokú kompetentnú literatúru predmetu , a aj jazyk, t.z. štýl výpovedí, predstavujem Rade Fakulty športu Prešovskej univerzity dôležitú vo formálnom zmysle konštatáciu: poukazujúcu , že recenzovaná habilitačná práca kvalifikuje doktora Zbigniewa Barabasza k udeleniu vedeckej hodnosti docenta ved o telesnej výchove.

Pečiatka s nápisom: Vedúci Katedre filozofie a sociológie prof. dr. hab. Jerzy Kosiewicz – nečitateľný podpis.

Overený preklad som vypracovala ako prekladateľka zapisaná v zozname prekladateľov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Poľskej republiky.

Číslo prekladateľa: TP/943/06

Úkon je zapisaný pod poradovým číslom 262 /2012 prekladateľského a tlmočnickeho denníka.

Týmto potvrdzujem zhodnosť tohto prekladu z originálom listiny vyhotovenej v poľskom jazyku.

Sanok, dňa 24. novembra 2012.

určene miery obmedziť existujúci ďalší deficit v oblasti týchto cenných príznačkov. Zdôrazňuje ona odvečnosť , že do monitorovania je treba zahrnúť aj deti. Ze toho typu rizikovanie je treba zapojiť aj prevencie , ako dôležitú zložku športovej selekcie. Takisto diagnostika a z pohľadu epidemiologickej výščtu rizik, týkajúceho sa menej alebo väčších populácií. Ovplyvňuje ona zároveň terapeutické predpoklady, ako aj prípadnú prevenciu.

Pozostáva ona s troch hlavných kapitol a Súhrnu. Uvedu, Zoznamu tabuľ a výkresov, Záveru, Bibliografie a Dodatkov . Práca počíta v celku 158 strán, podľa prepočítavacích noriem - 247 strán. Toto potvrdzuje veľkú pracovitosť, spoľahlivosť, presnosť a odbornosť jej autora. Preto týmto vyjadrujem svoju spokojnosť , že som mal príležitosť sa oboznámiť z jej obsahom a podať svoje vyjadrenie.

Dr. Zbigniew Barabasz zahrnul do svojho medzinárodného a veľmi širokého prieskumu veľký počet ľudí, lebo 1245 študentiek a študentov s Poľsku a 411 študentiek a študentov zo Slovenska. Väčšinu spomedzi nich predstavovali študentky. Skumana skupina , s ktorou intenzívne pracoval v prebehu 4 mesiacov na začiatku 2010 roku študovala na dvoch vysokých školách v Rzeszowe a po jednej s Krosna a Przemyśla, a aj s Prešova a Košic.

I Kapitola dizertačnej práce je venovaná Teoretickým a praktickým podmienkam fyzickej ťažnosť a výtrvalosti (s. 56-50). Toto je potrebné vecné úvodné štúdium k empirickému prieskumu. Súčasne umožňuje ono vytvorenie odôvodnených – menej alebo viac rozšírených- kontextov , ktoré odôvodňujú správnosť záverov, toto je potvrdenie alebo zamietnutie stanovených v úvode práci pracovných hypotéz.

Dr. Zbigniew Barabasz upozornil v ňom na dôležité pojmy a ich definicie teoretické predpoklady a uplatnenie v praxe- charakteristické pre skumany problém uvedené v tejto kapitole.

